

Рівненський державний гуманітарний університет
 Психолого-природничий факультет
 Кафедра екології, географії та туризму
 Силабус навчальної дисципліни
 «Основи прикордонного екологічного контролю»

Назва дисципліни	«Основи прикордонного екологічного контролю»
Загальна кількість кредитів, кількість годин для вивчення дисципліни	3,5 кредитів / 106 годин
Вид підсумкового контролю	Екзамен
Викладач (і) Прізвище, ім'я, по батькові	доц. Мартинюк Галина Валентинівна
Е-mail викладача:	galmart@ukr.net
Посилання на освітній контент дисципліни	
Мова викладання	українська
Консультації	<i>Очні консультації:</i> розклад на кафедрі згідно графіка консультацій <i>Он лайн- консультації:</i> розклад на спеціальному форумі (в інтернет мережах).

Силабус навчальної дисципліни «Основи прикордонного екологічного контролю» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», спеціальності 101 Екологія за освітньо-професійною програмою «Екологія (Прикордонний екологічний контроль Рівне. РДГУ 2022. 16 стор.

Розробник силабусу:

К.х.н., проф. кафедри екології, географії та туризму РДГУ

Силабус схвалений на засіданні кафедри екології, географії та туризму РДГУ.

Протокол №1 від « 11 » січня 2022 року

Завідувач кафедри екології, географії та туризму

 _____ (Д.В.Лико)
 (підпис) (прізвище та ініціали)

Силабус схвалений навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету за спеціальністю спеціальності 101 Екологія

Протокол № 1 від « » січня 2022 року

Голова навчально-методичної комісії _____ (Сяська І.О.)
 (підпис) (прізвище та ініціали)

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація освітньої компоненти, в т.ч. мета та цілі

Освітній компонент «Основи прикордонного екологічного контролю» – вибіркова дисципліна для підготовки студентів рівня вищої освіти бакалавр і є базою для подальшої підготовки фахівців за спеціальністю 101 Екологія за освітньо-професійною програмою «Екологія (Прикордонний екологічний контроль)».

Мета дисципліни – оволодіння студентами сучасними методами та прийомами, що використовують за проведення прикордонного екологічного контролю на території України.

Завдання курсу:

- контроль за дотриманням Міністерствами і відомствами, підприємствами, установами, організаціями, незалежно від форм власності та господарювання, громадянами, а також іноземними юридичними та фізичними особами і особами без громадянства, які перетинають кордон України, вимог природоохоронного законодавства України;
- охорона України від незаконного ввезення на територію України, або транзиту вантажів, які містять промислову сировину, відходи виробництва, хімічні сполуки, токсичні, хімічні, радіоактивні та інші небезпечні для навколишнього природного середовища і здоров'я людей речовин, пестицидів і агрохімікатів, а також забрудненого баласту на суднах;
- контроль за виконанням зобов'язань України щодо Міжнародної торгівлі видами дикої флори та фауни, які перебувають за загрозою зникнення;
- контроль за перевезенням продуктів, які виготовлені із видів тварин що охороняються (кити, тюлені та інші);
- контроль за вивезенням та ввезенням: заборонених знарядь і засобів для відлову, відстрілу об'єктів тваринного світу; м'яса диких тварин, окремих частин об'єктів тваринного світу (роги, шкіри, ікла тощо) без спеціального дозволу, підтверджуючого законність добування (ліцензія, відстрілочна картка і т.ін.); зоологічних колекцій об'єктів тваринного світу в усьому їх видовому і популяційному різноманітті (ембріони, яйця, лялечки, тощо);
- контроль за дотриманням правил ввезення і вивезення з України тварин, птахів і рослин, занесених до Червоної книги України, а також рослинних ресурсів, на збір та заготівлю яких необхідно спеціальний дозвіл;
- контроль за дотриманням екологічних норм та правил транспортними засобами, в тому числі літаками, суднами, військовими кораблями, що перетинають пункти пропуску через державний кордон України.

Навчальний компонент «Основи прикордонного екологічного контролю» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти наступних **компетентностей**:

Загальні: (ЗК)

- ЗК 01. Знання та критичне розуміння предметної області та професійної діяльності..
- ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Спеціальні (фахові, предметні): (ФК)

- ФК 4. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства.

ФК14. Здатність встановлювати порядок переміщення товарів через митний кордон України та здійснювати їх екологічний контроль у пунктах пропуску.

ФК15. Знання правових засад прикордонного екологічного контролю, екологічного правового забезпечення екологічної безпеки, юридичної відповідальності за екологічні правопорушення.

ФК16. Здатність проводити радіаційний та хіміко-аналітичний контроль речовин

ЯК17. Здатність здійснювати контроль за якістю сировини тваринного та рослинного походження, визначати фітосанітарну безпеку експортованої рослинної продукції.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН14. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження формальної освіти та самоосвіти.

ПРН15. Формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства.

ПРН16. Обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних

ПРН22. Проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.

ПРН23. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

ПРН24. Використовувати методи та засоби контролю об'єктів довкілля, що перетинають державні кордони України.

ПРН25. Знати зміст основних законодавчих та нормативних документів для здійснення прикордонного екологічного контролю.

В якості навчально-методичного забезпечення самостійної роботи студентів використовується базова та додаткова література з дисципліни, інтернет-ресурси, матеріал лекцій, методичні рекомендації для виконання практичних робіт.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Лекції – 20 год. Самостійна робота – 61 год	Практичні – 24 год.
Методи та технології навчання	Лекції, презентації, обговорення, демонстрація, проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія, аналіз конкретних ситуацій, розв'язання винахідницьких завдань, проблемна лекція, лекція візуалізація.
Засоби навчання	Мультимедіа-, проекційна апаратура, інформаційно-комунікацій

ЛЕКЦІЙНІ, ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Перелік тем

Модуль 1. Наукові засади створення системи екологічного контролю у пунктах пропуску через державний кордон і на території діяльності регіональних митниць.

Змістовий модуль 1. Передумови створення системи прикордонного екологічного контролю на території України.

Тема 1. Географічне положення та кордони України.

Наявність водозборів річок, що мають транскордонне простягання і можуть зазнавати негативного екологічного впливу в межах однієї з країн. Ймовірність виникнення надзвичайних ситуацій природного характеру, що пов'язані з фізико-географічними характеристиками місцевості країн-сусідів і можуть мати значні ареали поширення на територію нашої країни. Наявність мінерально-сировинних ресурсів, видобуток або збагачення яких може спричинити забруднення атмосферного повітря, поверхневих і підземних вод та ґрунтів прикордонних територій України. Наявність на території сусідніх країн об'єктів атомної енергетики та потенційно небезпечних підприємств хімічної і нафтохімічної промисловості. Рівень розвитку військово-промислового комплексу, а також наявність чи ймовірність військових конфліктів на території країн-сусідів. Рівень участі країн-сусідів у підписанні та ратифікації конвенцій природоохоронного характеру та їхній співпраці у сфері екологічної політики. Рівень дотримання суб'єктами конвенційної співпраці як власного, так і міжнародного природоохоронного законодавства.

Тема 2. Пункти пропуску через державний кордон України як складова системи прикордонного екологічного контролю.

Залізничне, автомобільне, морське, річкове, поромне, повітряне та пішохідне сполучення через державний кордон України. Класифікація пунктів пропуску.

Змістовий модуль 2. *Транскордонний контроль за забрудненням навколишнього природного середовища.*

Тема 3. Суть, структурні елементи та приклади транскордонного контролю за забрудненням навколишнього середовища.

Наслідки транскордонних надзвичайних ситуацій. Завдання загальнодержавної служби спостережень і контролю. Відомства, які здійснюють моніторинг навколишнього природного середовища України, в тому числі її прикордонних територій. Приклад здійснення моніторингу за транскордонним забрудненням атмосферного повітря діоксидом азоту та діоксидом сірки на території України.

Тема 4. Проблеми транскордонного забруднення довкілля як передумови для міжнародної співпраці у сфері охорони навколишнього середовища.

Головні шляхи проникнення на територію України небезпечних хімічних сполук. Перелік техногенних об'єктів, будівництво та експлуатація яких можуть мати потенційний транскордонний ризик для довкілля країн-сусідів. и Конвенції про транскордонний вплив

промислових аварій (ООН). Основні заходи щодо реалізації стратегії “Довкілля для Європи”.

Модуль 2. Міжнародна співпраця у галузі охорони довкілля та екологічної безпеки
Змістовий модуль 3. Формування підходів до міжнародної співпраці у галузі охорони навколишнього природного середовища та забезпечення екологічної безпеки людства.

Тема 5. Існуючі підходи до міжнародної співпраці у галузі охорони навколишнього природного середовища та забезпечення екологічної безпеки людства.

Поділ джерел міжнародного екологічного права. Договір про заборону випробування ядерної зброї в атмосфері, у космічному просторі і під водою; Договір про нерозповсюдження ядерної зброї; Заключний акт наради з безпеки і співпраці в Європі тощо. Договори екологічного спрямування безпосередньо стосуються окремих питань природоохоронного або ресурсного характеру, а також екологічної безпеки.

Тема 6. Конвенційний тип міжнародної співпраці у сфері охорони навколишнього природного середовища та його значення у забезпеченні сталого розвитку України.

Напрями природоохоронної діяльності в Україні. Головні блоки законодавчого та підзаконного регулювання екологічне законодавства України. Міжнародно-правові акти з питань зміни клімату. Міжнародні договори, укладені та ратифіковані Україною.

Тема 7. Основні міжнародно-правові акти у сфері охорони довкілля за участю України. Договір про Антарктику. Конвенція про захист працівників від іонізуючої радіації. Міжнародна конвенція про охорону нових сортів рослин. Віденська конвенція про цивільну відповідальність за ядерну шкоду. Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини. Конвенція про попередження забруднення моря викидами відходів та інших матеріалів.

Самостійна робота

Перелік навчальних тем, які виносяться на самостійне опрацювання

1. Послідовність проведення контроль руху автотранспорту на в’їзд в Україну та на виїзд з України
2. Перевезення небезпечних вантажів та обов’язковий технічний контроль транспортних засобів
3. Екологічний контроль при переміщенні товарів та предметів через кордон
4. Технологічна схема пропуску через державний кордон осіб, транспортних засобів, товарів і інших предметів в міжнародному автомобільному пункті пропуску “Шегині”
5. Технологічна схема проведення радіологічного, митного та прикордонного контролю транспортних засобів, товарів і інших предметів в міжнародному автомобільному пункті пропуску “Ягодин”
6. Технологічна схема радіологічного контролю транспортних засобів, що перетинають державний кордон України

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Рекомендова література

Основна (О)

16. Рекомендована література

Базова

1. Конституція України від 28.06. 1996 р. № 254 к/96-ВР зі змінами від 11.03.2010 р. № 8-рп/2010. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua. – 45 с.
2. Закон України “Про безпечність та якість харчових продуктів” від 23.12.1997 р. № 771/97-ВР зі змінами від 17.12.2009 р. №1778- – Режим доступу : VI / zakon.rada.gov.ua. – 23 с.
3. Закон України “Про відходи” від 05.03.1998 р. № 187/98-ВР зі змінами від 21.01.2010 р. № 1825-VI // zakon.rada.gov.ua. – 23 с.
4. Закон України “Про екологічну експертизу” від 09.02.1995 р. № 45/95-ВР зі змінами від 19.03.2009 р. № 1158-VI. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua. – 15 с.
5. Закон України “Про охорону атмосферного повітря” від 16.10.1992 р. № 2708-XII зі змінами від 03.06.2004 р. № 1745-IV. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua. – 15 с.
6. Закон України “Про охорону навколишнього природного середовища” від 25.06.1991 р. № 1264-XII зі змінами від 19.03.2009 р. № 1158-VI. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua. – 40 с.
7. Закон України “Про перевезення небезпечних вантажів” від 06.04.2000 р. № 1644-III зі змінами від 24.09.2008 р. № 586-VI. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua. – 11 с.
8. Закон України “Про поводження з радіоактивними відходами” від 30.06.1995 р. № 256-95-ВР зі змінами від 17.09.2008 р. № 516- VI. – Режим доступу : proeco.visti.net. – 12 с.
9. Закон України “Про державний кордон України” від 04.11.1991 р. № 1778-XII. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua. – 28 с.
10. Наказ Державної митної служби України “Про затвердження Нормативів відбору проб зразків товарів для проведення досліджень митними лабораторіями” від 23.12.2002 № 719 зі змінами, внесені згідно з Наказом Державної митної служби №760 від 14.09.2007 р.
11. Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України “Про затвердження Положення про екологічний контроль у пунктах пропуску через державний кордон та в зоні діяльності регіональних митниць” № 204 від 08.09.99. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua. – 23 с.
12. Адаменко Я. Оцінка впливів антропогенного навантаження на атмосферне повітря гори Говерла / Я. Адаменко, Л. Консевич, Т. Кундельська // Вісн. Львів. у-ту. Серія геогр., Випуск 4. – Львів, 2004. – С. 3–8.
13. Данилишин Б.В. Наукові основи прогнозування природотехногенної (екологічної) безпеки / Б.В. Данилишин, В.В. Ковтун, А.В. Степаненко. – К. : ЛексДім, 2004. – 520 с.
14. Білявський Г.О. Основи екології: теорія та практикум : навч. посібник / Г.О. Білявський, Л.І. Бутченко, В.М. Навроцький. – К. : Лібра, 2002. – 352 с.

15. Величко О.М. Контроль забруднення довкілля : навч. посібник / О.М. Величко, Д.В. Зеркалов. – К. : Основа, 2002. – 256 с.
16. Вихор Б.І. Поширення високоінвазійних видів на території Закарпаття та оцінка їх впливу на довкілля / Б.І. Вихор // Матеріали студентської науково-практичної конференції “Захист навколишнього середовища. Збалансоване природокористування”, Львів, 26–27 листопада 2008 р. – С. 15–17.
17. Географический энциклопедический словарь: Понятия и термины. – М. : Сов. энциклопедия, 1986. – 432 с.
18. Географія 9 клас. Державна підсумкова атестація / Дітчук І., Заставецька О. – Тернопіль : Підручники і посібники.
19. Гейнріх Д. Екологія: dtv-Atlas: / Д. Гейнріх, М. Гергт ; пер. з 4-го нім. вид.; наук. ред. пер. В.В. Серебряков. – К. : Знання – Прес, 2001. – 287 с.: іл.
20. Гідрохімія України : підручник / Л.М. Горєв, В.І. Пелешенко, В.К. Хільчевський. – К. : Вища шк., 1995. – 307 с.
21. Дотримання вимог природоохоронного законодавства в Україні : збірник матеріалів / Верховна Рада України, Комітет з питань екологічної політики. – К. : Знання, 2003. – 300 с.
22. Дубовіч І. Особливості та перспективи розвитку міжнародної екологізації економіки / І. Дубовіч // Ecological economics and sustainable forest management: developing a transdisciplinary approach for the Carpathian Mountains. Edited by I.P. Solovij, W.S. Keeton. – Lviv: Ukrainian National Forestry University Press, Liga-Press, 2009. – 432 p. – Statistics: fig. 28, tables 67, bibliography 686.
23. Дудкін О.В. Оцінка і напрямки зменшення загроз біорізноманіттю України / О.В. Дудкін, А.В. Єва, М.М. Коржнєв, В.І. Крижанівський, та ін. – К.: Хімджест, 2003. – 400 с.
24. Дук Н. Митна діяльність і зовнішньоторговельні операції України: географічний аналіз, картографування, регіональні особливості / Н. Дук // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: Географія. – Тернопіль, 2005. – №2. – С. 176–179.
25. Экологическая экспертиза и экологическая инспекция : учебник / А.И. Кораблева, Л.Г. Чесанов, Т.И. Долгова и др.; под. общ. ред. А.Г. Шапаря; НАН Украины, Ин-т природопользования и экологии. – Днепропетровск : Полиграфист, 2002. – 219 с.
26. Экологическое состояние трансграничных участков рек на территории Украины / А.Г. Васенко и др. Программа ПРООН – ГЭФ Экологическое оздоровление бассейна Днестра, Центр исследований международного развития. – К. : Академперіодика, 2002. – 355 с.
27. Екологічне управління : підручник / В.Я. Шевчук, Ю.М. Саталкін, Г.О. Білявський та ін. – К. : Либідь, 2004.
28. Енциклопедія українознавства / під ред. В. Кубійовича [перевидання в Україні]. – Львів, 1994. – Т. 2. – 1328 с.
29. Забокрицька М.Р. Гідроекологічний стан басейну Західного Бугу на території України / М.Р. Забокрицька, В.К. Хільчевський, А.П. Манченко. – К. : Ніка Центр, 2006. – 184 с.

30. Заржицький О.С. Правові аспекти екологічної політики : монографія / О.С. Заржицький ; Дніпропетровський національний університет. – Дніпропетровськ : Наука і освіта, 2003. – 167 с.
31. Заставний Ф.Д. Україна. Природа, населення, економіка. / Ф.Д. Заставний. – Львів : Апріорі, 2011. – 504 с., іл.
32. Збірник міжнародно-правових актів у сфері охорони довкілля. – 2-е вид., доп. – Львів : Норма, 2002. – 416 с.
33. Зеркалов Д.В. Екологічна безпека: управління, моніторинг, контроль : посібник / Д.В. Зеркалов. – К. : КНТ, Дакор, Основа, 2007. – 412 с.
34. Іванов Є. Геокадастрові дослідження гірничопромислових територій : монографія / Є. Іванов. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. – 372 с.
35. Іванюк Д.П. Управління природоохоронною діяльністю : навч. посібник / Д.П. Іванюк, І.В. Шульга. – К. : Алеута, 2007. – 368 с.
36. Інформаційний бюлетень про стан природного довкілля протягом липня 2007 р. – липня 2008 р. у місці техногенної аварії біля ст. Ожидів // Державне управління охорони навколишнього природного середовища у Львівській області. – Львів, 2008. – 25 с.
37. Клименко М.О. Метрологія, стандартизація і сертифікація в екології : підручник / М.О. Клименко, П.М. Скрипчук. — К. : Академія, 2006. – 368 с.
38. Клименко М.О. Моніторинг довкілля : підручник / М.О. Клименко, А.М. Прищепа, Н.М. Вознюк. – К. : Академія, 2006. – 360с.
39. Ковальчук І.П. Гідроекологічний моніторинг : навч. посібник / І.П. Ковальчук, Л.П. Курганевич. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 292 с.
40. Ковальчук І.П. Регіональний еколого-геоморфологічний аналіз / І.П. Ковальчук. – Львів : Інститут українознавства, 1997. – 440 с.
41. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням : підручник / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л.Г. Мельника та канд. екон. наук, проф. М.К. Шапочки. – Суми : Університетська книга, 2005. – 759 с.
42. Паламарчук О.М. Теоретико-методичні засади дослідження геополітичного положення країни / О.М. Паламарчук // Укр. геогр. журнал. — 1998. – №1. — С. 19–23.
43. Пилипович О. В. Гідроекологічне дослідження транскордонного басейну річки Стривігор (сточище Дністра) / О. В. Пилипович, О.М. Гузар // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – Випуск 3. — Луцьк, 2010. — С. 18–23.
44. Пістун І.П. Безпека життєдіяльності : навч. посібник / І.П. Пістун. – 2-ге вид., – Суми : Університетська книга, 2003. – 301 с.
45. Попов В.К. Екологічне право України / В.К. Попов, П.Г. Гетьман. – Харків: Право, 2001. – 479 с.
46. Петровська М.А. Стандартизація, метрологія і сертифікація довкілля : навч. посібник / Мирослава Петровська. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 420 с.
47. Програма регіонального моніторингу поверхневих вод басейну вибраної ріки. Бібліотека моніторингу середовища. – Замость, 1996. – 78 с.

48. Прицюк Н. Географічні аспекти зовнішньоторговельних зв'язків України / Н. Прицюк // Вісн. Львів. у-ту. Серія географ., 2009. – Вип. 36. – С. 271–281.
49. Программа действий. Повестка дня на 21 век и другие документы конференции в Рио-де-Жанейро в популярном изложении. – Женева : Центр “За наше общее будущее”, 1993. – 70 с.
50. Протопопова В.В. Вплив адвентивних видів рослин на фітобіоту України / В.В. Протопопова, С.Л. Мосякін, М.В. Шевера // Оцінка і напрямки зменшення загроз біорізноманіттю України. – К. : Хімджест, 2003. – 400 с.
51. Програма транскордонногоспівробітництваПольща – Білорусь – Україна 2007 – 2013 //Міністерство регіонального розвитку Республіки Польща, 00-926 Варшава.
52. Сівак В.К. Природоохоронне інспектування : посібник / В.К. Сівак, В.Д. Солодкий, С.В.. Робулець. – Чернівці : Зелена Буковина, 2004. – 264 с.
53. Соціально-економічна географія України : навч. посібник / За ред. проф. О.І. Шаблія. — Львів: Світ, 1994. — 608 с.
54. Соціально-економічний стан України: наслідки для народу та держави: національна доповідь /за заг. ред. В.М. Гейця [та ін.]. — К. : НДУ. НБУВ, 2009. – 687 с.
55. Черник П.П. Геополітичне положення України в ЦентральноСхідній Європі : дис. ... канд. наук: 23.00.04. – 2008.
56. Шевчук Л.Т. Стратегічні засади соціально-економічного розвитку регіону (на матеріалах Тернопільської області) : монографія / Л.Т. Шевчук. — Львів; Тернопіль : Укрмедкнига, 2002 (у співавторстві).
57. Шевчук Л.Т. Розміщення продуктивних сил / Л.Т. Шевчук. — Львів : Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. – 232 с.
58. Організація прикордонного екологічного контролю : навч.-метод. посібник / Ольга Пилипович. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 208 с. + 1,0 вкл.

Інформаційні ресурси

1. <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi> – Офіційний вебсайт Верховної Ради України.
2. <http://www.faolex.fao.org/docs/texts/ukr61754.doc> – Офіційний веб-сайт Продовольчої і сільськогосподарської організації Організації Об'єднаних Націй.
3. <http://www.sai.gov.u> Офіційний сайт Департаменту ДАІ МВС України
4. [http:// nature.org.ua/nr98/ukrvers/expert/index.htm](http://nature.org.ua/nr98/ukrvers/expert/index.htm) – 17к – Національна доповідь про стан навколишнього природного середовища України.
5. www.basel.int Офіційний веб-сайт Базельської конвенції про транскордонне перевезення відходів.
6. www.cites.org Офіційний веб-сайт Конвенції з продажу зникаючих видів дикої флори та фауни.

7. www.customs.gov.ua/article.jsp?cataloguerId=6124&contentObjectId=8030 – 41k – Офіційний веб-сайт Державної митної служби України.
8. www.eprawda.com.ua – hĴ p:// Сайт газети “Економічна правда”.
9. www.icps.com.ua/doc/ps_ukr_200003_10.pdf hĴ p://
10. www.kontrakty.com.ua – Офіційний сайт Видавничого дому “Галицькі контракти”.
11. www.redbook.ua Офіційний веб-сайт Червоної книги України.
12. www.zbbuvr.lutsk.ua. Офіційний веб-сайт Західно-Бузького басейнового управління водних ресурсів.
13. www.wikipedia.org. Веб-сайт Вільної інтернет енциклопедії.
14. www.lowua.info. Сайт Правового порталу України.
15. www.sviĴvarin.narod.ru – сайт “Світ тварин”.
16. www.menr.gov.ua – Офіційний сайт Міністерства екології та природних ресурсів України.

Код Компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання результатів навчання
ЗК01	Знання й розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПР25. ПРН22	Знати зміст основних законодавчих та нормативних документів для здійснення прикордонного екологічного контролю Проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.	МН1,2,6	МО2,4,9,10
ЗК03.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації	ПР14	Підвищувати професійний рівень шляхом продовження формальної освіти та самоосвіти.	МН2,3,5	МО7,8
ФК04.	Знання сучасних досягнень національного та	ПР015.	Формувати запити та визначати дії, що забезпечують	МН2,4,6 ,	МО2,7,10

	міжнародного екологічного законодавства.		виконання норм і вимог екологічного законодавства.		
ФК14.	Здатність встановлювати порядок переміщення товарів через митний кордон України та здійснювати їх екологічний контроль у пунктах пропуску.	ПР16.	Обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних	МН2,3,5	МО7,8,10
ФК15.	Знання правових засад прикордонного екологічного контролю, екологічного правового забезпечення екологічної безпеки, юридичної відповідальності за екологічні правопорушення.	ПР025.	Знати зміст основних законодавчих та нормативних документів для здійснення прикордонного екологічного контролю.	МН1,3,6	МО,1,5, 10
ФК16	Здатність проводити радіаційний та хіміко-аналітичний контроль речовин	ПРН15, ПРН 23	Формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.	МН2,3,5	МО7,8,10
ФК17	Здатність здійснювати контроль за	ПРН24	Використовувати методи та засоби контролю об'єктів довкілля, що	МН2,3,5	МО7,8

	якістю сировини тваринного та рослинного походження, визначати фітосанітарну безпеку експортованої рослинної продукції.		перетинають державні кордони України.		
--	---	--	---------------------------------------	--	--

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

МН1 –словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);

МН2 –практичний метод (лабораторні та практичні заняття);

МН3 –наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);

МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та компюерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

МО1 –екзамени;

МО2 –усне або письмове опитування

МО3 - колоквіум,

МО4 –тестування;

МО5 – командні проєкти;

МО6 – реферати, есе;

МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;

МО9 – захист лабораторних і практичних робіт;

МО10 –залік.

Система та критерії оцінювання у Рівненському державному гуманітарному університеті

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Критерії оцінювання результатів навчання:

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	А	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82-89	В	добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74-81	С	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві,			

			добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	Задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	зараховано
60-63	E	Задовільно	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного кладання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ та оцінка за екзамен.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Приклад критеріїв по видах діяльності

Критерії за видами діяльності

№ з.п.	Вид навчальної діяльності	Оціночні бали	Кількість балів
Т1	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	2	4
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
Т2	Робота на лекційних заняттях	2	6
	Фронтальне / індивідуальне опитування	2	
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
Т3	Участь в обговоренні під час практичних занять	2	4
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
Т4	Виконання завдань самостійної роботи	2	6
	Поточне тестування	2	
	Робота на лекційних заняттях	2	
Модульний контроль (контрольна робота)		5	5
Т5	Робота на лекційних заняттях, опорні конспекти лекцій	2	4
	Виконання завдань самостійної роботи	2	
Т6	Участь в обговоренні під час практичних занять	1	8
	Поточне тестування	2	
	Робота на лекційних заняттях	1	
Т7	Індивідуальне опитування	4	8
	Виконання завдань самостійної роботи	4	
Модульний контроль (контрольна робота)		5	5
ІНДЗ		10	10
Підсумковий іспит		40	40
Разом		100	

Методичним забезпеченням курсу є робоча програма навчальної дисципліни, тексти лекцій, плани лабораторних занять, наочний матеріал (схеми, графіки, таблиці тощо), методичні рекомендації для проведення лабораторних занять, тестові завдання для модульного та підсумкового контролю.

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти. Кожен викладач ставить здобувачам вищої освіти систему вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність під час виконання лабораторних робіт; (не)допустимість пропусків та запізень на заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання.

Оновлення

Щорічно викладач з власної ініціативи оновлює зміст даної навчальної дисципліни на основі наукових досягнень і сучасних практик у області хімії та інженерії. Здобувачі вищої освіти також можуть долучатись до процедури оновлення навчальної дисципліни шляхом внесення пропозицій щодо новітніх досягнень в галузі. Така ініціатива може бути підставою для отримання додаткових балів.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.

Лектор:

проф. Мартинюк Г.В.